

schaakvereniging
promotie

jaargang 44-2

ZOETERMEER

Clubblad van de schaakvereniging Promotie
Jaargang 44 nummer 2, 23 januari 1996 - oplage 85 stuks

S.V. Promotie

Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens, Van 't Hoffplein 1	3419596
Voorzitter:	H. Breuker, Hoekerkade 31,	3316090
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	3210932
Penning meester:	J.G. van der Ploeg, Belgielaan 157	3423551
	Postrekening no. 2405362	
	[Jaarcontributie: senioren (20 t/m 64 jr) F170; junioren (16 t/m 19 jr) en veteranen (65+) F120; aspiranten (t/m 15 jr) F85; Bij meer aspiranten uit een gezin reductie.	
Wedstrijdleader intern:	G. Eggink, van Leeuwenstraat 136, Voorburg	070-3866538
Wedstrijdleader extern:	F.M. Martens, Kaagkade 2	3312343
Jeugdcommissie:	C. Schoon (jeugdleader), Caan van Necklaan 191, Rijswijk	070-3999354
	J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34,	3416170
	H. Buiten (intern dinsdag),	3316292
	Dr. A. Schweitzerlaan 31, Benthuisen	
	J. Vermeulen (intern vrijdag), Paul Scholtenrode 96	3219562
	M. van Staden (lessen), Nervilijn 14,	3422210
Algemeen adjunct:	J.W. Meijer, Hoekerkade 89	3413367
Redactie:	J.W. Meijer	3413367
	M. Nepveu	3169981
	H. Kuipers	3410845

Inhoud:

2.	Een levendige competitie	Gerhard Eggink
4.	De externe competitie 95/96	Frans Martens
8.	Een morsig type in een sleets ruitjesjasje	Frits Hoorweg
10.	CASINO-OPEN, Velden, Oostenrijk	Willem Broekman
13.	Niet slecht, maar ook niet goed	Frits Hoorweg
14.	Metaforen	Hans Meijer
17.	Nieuwjaarswens	Frits Hoorweg
19.	Doctor Doceert: XXVI De rating	Manuel Nepveu
24.	Een kleurrijke tegenstander	Otto Berger
25.	Een "heftige" groep 3-partij	Rob de Vries
29.	Het denken van de schaker	Willem Broekman
31.	Schaakideeen	Mildo van Staden
34.	Evans Gambiet 2	Jacques Vermeulen
39.	Paardensprongraadsel	Henk Breugem

Redactioneel

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen, in dit nieuwe nummer van ons huisblad mogen we een aantal nieuwe publicisten verwelkomen. Broekman leegt zijn schedel prominent (en solliciteert naar de baan van oom) en de Vries leert ons dat iedereen met pit interessante potten kan spelen. Verder een aantal vaste bijdragen en een hoogstaande Hoorweg-trilogie.

De Redactie

EEN LEVENDIGE COMPETITIE

Er gebeurt weer heel wat bij Promotie de laatste tijd. Promoveren of net niet, degraderen of net niet, oliebollenschaak, thematoernooi.... Met 15 van de 26 ronden van de interne competitie achter de rug staan we vlak voor het begin van de derde cyclus. Een korte schets van de huidige situatie? Krijgt u. Favorieten aanwijzen? Dat doe ik niet meer. Favorieten worden immers toch nooit kampioen...

In groep 3 lijken Schoon, Cuijpers, Peter Perluka en De Vries zeker van promotie naar groep 2. De laatste plaats gaat tussen Vermeulen en Wichhart, voor de anderen moet er een klein wonder gebeuren. Voor hen in de plaats komen 5 spelers uit groep 2. Wie dat zijn is heel moeilijk aan te geven want ze zitten vlak bij elkaar. Maar tot en met Ameling moet iedereen nog wel uitkijken...

In de top van groep 2 lijkt het erop dat Van Wijnen, Breugem en Wijks na de degradatie eerder dit seizoen hebben bewezen toch thuis te horen in de eerste groep, al is plaatsing voor Wijks nog lang niet zeker. Thoutenhoofd en Van de Peut doen hier ook goede zaken. Knops, Niels Veldhuizen en Vikash Sewkaransingh zitten er echter nog heel dichtbij.

Voor hen in de plaats zakken waarschijnlijk Swart, Blok, Otten, Eggink en De Hoog een groep terug. Voor Swart en Otten heeft het avontuur in groep 1 dan precies acht ronden geduurd.... Maar Tsai en Tan moeten nog wel uitkijken. Aan de kop van groep 1 gaat het om het kampioenschap. Met nog 11 ronden te gaan natuurlijk nog veel te vroeg om het te gaan hebben over wie de titel van Jaap Bij de Vaate overneemt, maar vooralsnog staan Hoorweg, Bannink en Broekman er verreweg het beste voor. Wij kijken al uit naar de aanstaande onderlinge duels....

Schrijf alvast op: 13 februari thematoernooi, 12 maart ledenvergadering, 13 april rapidtoernooi, 16 en 23 april snelschaakkampioenschap, 7 mei t/m 18 juni open toernooi, 25 juni doorgeefschakkampioenschap.

Gerhard Eggink

tel. 070-38 665 38; afzeggen uiterlijk maandag om 22.00 uur.

"Ook ik kan er weinig verstandigs over zeggen en als ik het toch steeds maar weer probeer, dan is dat misschien alleen maar omdat mijn vrouw er zo verschrikkelijk om moet lachen." (JH Donner, 1972)

Ranglijst groep 1 na ronde 15

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
=====			
1	F. Hoorweg	1119	
2	B. Bannink	1040	
3	W. Broekman	944	
4	H. de Jongh	803	
5	S. Bakker	789	
6	J. Kalkwijk	789	
7	J. Mostert	753	
8	H. Noordhoek	712	
9	M. Nepveu	701	
10	J. Blankespoor	696	
11	H. Luitjes sr.	694	
12	E. Verwiel	649	

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
=====			
13	G. Toxopeus	637	
14	J. Koster	637	
15	J. Stoop	595	
16	H. van der Wijk	593	
17	H. Boerkamp	588	
18	H. Tan	552	
19	W. Tsai	537	
20	F. de Hoog *	514	▼
21	G. Eggink	511	▼
22	G. Otten	499	▼
23	R. Blok	495	▼
24	G. Swart	473	▼

Ranglijst groep 2 na ronde 15

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
=====			
1	J. van Wijnen	341	▲
2	H. Breugem	336	▲
3	R. Thoutenhoofd	315	▲
4	A. van de Peut	279	▲
5	W. Wijks	272	▲
6	H. Knops	271	
7	N. Veldhuizen	268	
8	V. Sewkaransingh	267	
9	C. Veld	248	
10	B. van de Graaf	234	
11	J. van den Berg	233	
12	J. Veldhuizen	231	
13	P. Briggeman	226	
14	M. van Staden	223	

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
=====			
15	O. Berger	217	
16	F. van Slooten	207	
17	J. van Lier	202	
18	J. Hagoort	197	
19	A. Ameling	189	
20	D. van Nies	179	
21	J. Lipka	175	
22	R. Minnema	166	
23	R. Kunnen	163	▼
24	H. Breuker	160	▼
25	F. Martens	140	▼
26	E. Hageman	128	▼
27	H. Smienk	101	▼

Ranglijst groep 3 na ronde 15

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
=====			
1	C. Schoon	233	▲
2	P. Cuijpers	232	▲
3	P. Perluka	217	▲
4	R. de Vries	201	▲
5	J. Vermeulen	200	▲
6	M. Wichhart	190	
7	M. Hageman	165	
8	N. Koolen	161	
9	H. Kuipers	155	
10	A. Prein sr	132	
11	J. Vossepoele	127	
12	H. Pronk	126	
13	W. Jutte	116	
14	H. Luitjes jr.	106	
15	G. van der Burg	95	
16	H. Bragonje	91	

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
=====			
17	J. de Rijk *	83	
18	P. Tromp *	80	
19	A. Prein	79	
20	J. Kieven	74	
21	R. Karsdorp *	70	
22	S. Garsthagen	67	
23	H. Buiten *	64	
24	E. Trommel	57	
25	L. van de Meeberg	54	
26	S. Vloemans	49	
27	J. Semiari *	46	
28	P. den Blaauwen	45	
29	J. van der Ploeg	41	
30	E. Siesweda *	36	
31	J. de Roo	24	
32	M. Visser	15	

>> Alle puntentotalen zijn afgerond op gehele getallen.
>> Spelers die niet (meer) deelnemen zijn met een * aangegeven.

DE EXTERNE COMPETITIE 95/96

STANDEN NA 5 RONDEN KNSB EN 3 RONDEN HSB

KNSB 2B

Phil. Leiden	8	28*
Paul Keres	8	24
Weenink	8	23½
Bloemendaal	6	20
LSG 2	5	19
Rotterdam 3	5	18
Amstelveen 2	4	18
Lange Rochade	3	17*
Promotie	2	16½
De Ooievaar	1	16

KNSB 3E

Bergen op Z	9	23½
Rijswijk	8	24
Veldhoven	7	23½
LSG 4	7	22
Sliedrecht	6	21½
GESS	4	19
Krimpen IJ	3	19½
De Baronie	3	17½
Terneuzen	3	15
Promotie 2	0	14½

HSB 1A

Ooievaar 2	6	18½
Pomar 1	6	15
DSC 4	4	11½
Promotie 3	2	11½
Botwinnik 1	2	11
Rijswijk 2	2	9½
DCSV 1	2	9
Wassenaar 1	3	10½

HSB 2B

SIO 3	5	14
Sch. Toren2	4	14
Promotie 4	4	13
GONA 1	3	12
Velo 1	2	12
DD 6	2	11
HSV 3	2	11
Lierse 2	2	9

HSB 2D

Corbulo 1	6	18
Hgse Toren2	6	16
RHC 2	4	15
En Passant 1	2	12½
Promotie 5	2	10½
Paris 1	2	9½
Sch. Toren 3	2	8
HSV 2	-	6½

HSB 2C

Pomar 2	6	18
DSC 5	6	15
RSC 1	4	15½
Centrum 2	4	12½
Revanche 1	3	12½
Arena 1	1	8
Promotie 6	-	7½
Ooievaar 4	-	7

HSB 3C

Promotie 7	6	16½
SHGP 2	6	15
Voorburg 1	4	13
Corbulo 2	2	13½
RHC 3	2	13
Pomar 4	2	10
Wassenaar 2	2	9
Botwinnik 3	-	6

HSB 3D

DD 7	5	16
Schaakmat 3	4(2)	10½
Botwinnik 2	4	14
DSC 7	2(2)	8½
Verburch	1(2)	7
Promotie 8	1	9½
DCSV 3	1	6½
Ooievaar 6 teruggetrokken		

Woorden overbodig!

Bij zo'n standenlijst zijn woorden inderdaad overbodig (of schieten woorden tekort?). Enkele Promotieploegen bevinden zich (fiks) in de gevarenzone. Maar er is nog ruimte zat voor herstel, zou ik denken. Mooi lichtpunt is de positie van Promotie 7. En niet te vergeten de winst van het HSB-bekerteam op RHC, waarmee het bekerteam is doorgedrongen tot de kwartfinales van de HSB-cup. Zij moeten daarin op de dag van het verschijnen van dit clubblad aantreden tegen HSB-Promotieklasse-koploper WSC (de vorig jaar gevormde Westlandse Combinatie). Het KNSB-bekerteam moest al in de eerste ronde tegen hoofdklasser Utrecht uitkomen en verloor met 3-1.

Promotie 1

Na twee gelijke spelen werden drie achtereenvolgende nederlagen geleden. Twee daarvan was tegen de beste ploegen uit de poule, dus niet zo erg. Maar de nederlaag tegen LSG 2 was toch wel een tegenvaller. 2 matchpunten uit 5 wedstrijden is echt beneden de stand van het eerste. Alleen HSB-genoot De Ooievaar gaat slechter. Tegen de externe club van Frank de Hoog, Bloemendaal, zouden nu toch eens twee punten gepakt moeten worden. Het laten aankomen op de laatste wedstrijd is wel spannend, maar niet zeer verstandig en slecht voor de zenuwen.

Promotie 2

Voor het tweede was vooraf duidelijk dat het moeilijk zou worden. Drie keer was het met 3½ punt dicht bij het eerste matchpunt, maar telkens viel het dubbeltje verkeerd om. Zo ook tegen koploper Bergen op Zoom, waar bij de stand 3½-3½ de laatste partij in behoorlijke stand met een pion meer zonder tijdnoed helaas verloren ging. Nog steeds lijkt me dat 4 tot 5 matchpunten haalbaar moet zijn.

Promotie 3

Nadat het -op papier sterke- derde ook in de tweede ronde verloor, volgde in de derde ronde herstel tegen Rijswijk 2. Inmiddels werd in de vierde ronde DSC4 in Delft afgedroogd met 6-2 (nog niet in de stand verwerkt).

Promotie 4

Na twee overwinningen op sterke teams leek Promotie 4 mee te gaan dingen naar de titel. Maar in de derde ronde werd tegen het puntloze Lierse 2 een smadelijke nederlaag geleden. Weg ambities, hoewel de koploper, SIO 3, nog binnen bereik is. Aan Roeland Thoutenhoofd ligt het niet, die staat op 3 uit 3.

Promotie 5

Bij de overwinning in de eerste ronde van Promotie 5 is het voorlopig gebleven. De volgende drie wedstrijden gingen verloren. Bij één daarvan kwam dit wegens de opstelling van een onreglementaire speler (na een afzegging een uur vóór aanvang van de wedstrijd, maar dat is geen excuus), waardoor een aanvankelijk gelijkspel door de HSB-competitie leider werd omgezet in een nederlaag.

Promotie 6

Dat het zesde het moeilijk zou krijgen, was bij aanvang van de competitie al duidelijk. Dat blijkt ook, al is er een concurrent voor de onderste plaats. De laatste wedstrijd op 2 april tegen De Ooievaar 4 kan daarom wel eens heel spannend worden. Ik heb er overigens geen bezwaar tegen als al eerder punten gepakt worden.

Promotie 7

Het eerste jeugdteam van Promotie, onder aanvoering van voorzitter Harry Breuker, is de trotse koploper in de derde klasse C. Coen Veld en Maarten Wichhart staan op 3 uit 3. Op de dag van verschijning van het clubblad speelt het zevende de wedstrijd van de waarheid tegen mede-koploper SHGP 2. Succes jongelui.

Promotie 8

Het achtste (tweede jeugdteam) heeft inmiddels twee keer gelijkgespeeld, hetgeen verrassend genoemd mag worden voor spelers die vooraf vierde klas niveau werden toegedicht. Het tweede gelijkspel is nog niet in de stand verwerkt. Cees Thoutenhoofd gaat met 3 uit 3 gelijk op met zijn grote broer.

Promotie 1		KNSB 2B										MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	R'dam 3	■	2	2,5	5	4,5					4	5	18	5
2	Phil.Leid	6	■	6	3,5					7	5,5	8	28	1
3	LSG 2	5,5	2	■					4	2,5	5	5	19	8
4	L. Rochade	3	4,5		■			3,5	2	4		3	17	6
5	Ooievaar	3,5				■	1,5	3,5	3,5	4		1	16	10
6	Weenink					6,5	■	4,5	4	4,5	4	8	23,5	3
7	P.Keres				4,5	4,5	3,5	■	6,5		5	8	24	2
8	Bloemendaal			4	6	4,5	4	1,5	■			6	20	4
9	A'veen 2		1	5,5	4	4	3,5			■		4	18	6
10	Promotie	4	2,5	3			4	3			■	2	16,5	9

L.Rochade-Phil. Leiden 4-3, prognose $4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$

Promotie 2		KNSB 3E										MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Veldhoven	■	4	5,5	3,5	4,5					6	7	23,5	3
2	Rijswijk	4	■	4	7					4,5	4,5	8	24	2
3	LSG 4	2,5	4	■					5	4,5	6	7	22	4
4	Terneuzen	4,5	1		■			2,5	4	3		3	15	9
5	Krimpen	3,5				■	5,5	3,5	4	3		3	19,5	7
6	De Baronie					2,5	■	3	4	3,5	4,5	3	17,5	8
7	B op Zoom				5,5	4,5	5	■	4		4,5	9	23,5	1
8	GESS			3	4	4	4	4	■			4	19	6
9	Sliedrecht		3,5	3,5	5	5	4,5			■		6	21,5	5
10	Promotie 2	2	3,5	2			3,5	3,5			■	0	14,5	10

Promotie 3		HSB 1a								MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8			
1	Ooievaar2	■	6,5	5,5					6	6	18	1
2	Rijswijk2	1,5	■			4,5	3,5			2	9,5	6
3	DCSV 1	2,5		■	4,5			2		2	9	7
4	Wassenaar1			3,5	■			3,5	3,5	0	10,5	8
5	Botwinnik1		3,5			■	4,5		3	2	11	5
6	Promotie 3		4,5			3,5	■	3,5		2	11,5	4
7	Pomar1			6	4,5		4,5	■		6	15	2
8	DSC 4	2			4,5	5			■	4	11,5	3

Promotie 4		HSB 2B								MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8			
1	Velo 1	■		6				2,5	3,5	2	12	5
2	Promotie 4		■	3	4,5	5,5				4	13	3
3	Lierse 2	2	5	■			2			2	9	8
4	Sch.Toren2		3,5		■	5,5			5	4	14	2
5	DD6		2,5		2,5	■	6			2	11	6
6	GONA 1			6		2	■	4		3	12	4
7	SIO 3	5,5					4	■	4,5	5	14	1
8	HSV 3	4,5			3			3,5	■	2	11	7

Promotie 5 HSB 2D												
Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang	
1 Paris 1	■		1,5	3			5		2	9,5	6	
2 Promotie 5		■	2			4		5	3	11	4	
3 RHC 2	6,5	6	■	2,5					4	15	3	
4 HgsToren 2	5		5,5	■	5,5				6	16	1	
5 EnPassant1				2,5	■		6,5	3,5	2	12,5	5	
6 Corbulo 1		4				■	6	7,5	5	17,5	2	
7 HSV 2	3				1,5	2	■		0	6,5	8	
8 Sch.Toren3		3			4,5	0,5		■	2	8	7	

Promotie 6 HSB 2C												
Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang	
1 Ooievaar 4	■	3		3,5		0,5			0	7	8	
2 DSC 5	5	■	5		5				6	15	2	
3 Revanche 1		3	■		5,5	4			3	12,5	5	
4 Centrum 2	4,5			■			3	5	4	12,5	4	
5 Promotie 6		3	2,5		■		2		0	7,5	7	
6 RSC 1	7,5		4			■		4	4	15,5	3	
7 Pomar 2				5	6		■	7	6	18	1	
8 Arena 1				3		4	1	■	1	8	6	

Promotie 7 (jeugd) HSB 3C												
Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang	
1 Pomar 4	■	4,5		3		2,5			2	10	5	
2 RHC 3	3,5	■	3,5					6	2	13	4	
3 Promotie 7		4,5	■			5,5		6,5	6	16,5	1	
4 SHGP 2	5			■	5,5		4,5		6	15	2	
5 Wassenaar2				2,5	■		1	5,5	2	9	6	
6 Voorburg 1	5,5		2,5			■	5		4	13	4	
7 Corbulo 2				3,5	7	3	■		2	13,5	3	
8 Botwinnik3		2	1,5		2,5			■	0	6	7	

Promotie 8 (jeugd) HSB 3D												
Nr	1	2	3	4	5	6	7		MP	BP	Rang	
1 Verburch 1	■	3			4				1	7	5	
2 DSC 7	5	■		3,5					2	8,5	4	
3 Promotie 8			■	2		4	3,5		1	9,5	6	
4 Botwinnik2		4,5	6	■		3,5			4	14	3	
5 DCSV 3	4				■	0,5	2		1	6,5	7	
6 DD 7			4	4,5	7,5	■			5	16	1	
7 Schaakmat3			4,5		6		■		4	10,5	2	

EEN MORSIG TYPE IN EEN SLEETS RUITJESJASJE

Promotie I leed op 18 november zijn eerste nederlaag van het seizoen. Philidor Leiden won met 5+-2+ en daar was weinig op af te dingen. 's-Avonds hebben we bij de Griek ons post-traumatische stress syndroom zitten bewerken met bier en knoflook. Daarbij werden we geholpen door een morsig type in een sleets ruitjesjasje, die opmerkelijke theorieën verkondigde over de vaderlandse geschiedenis.

"Voor 1940 is Duitsland ons land slechts eenmaal binnengevallen en dat was in 1288," is een uitspraak die mij is bijgebleven. Misschien is het aardig deze uitspraak op te nemen in het Kerstnummer van ons blad met de uitdaging er zo veel mogelijk fouten uit te halen. Wie de meeste fouten vindt, krijgt een kerststol. Als u er minder dan drie ziet, hoeft u niet mee te doen. Afijn, we hebben ons vreselijk met hem geamuseerd, hij was namelijk bij ons aangeschoven en at mee. Hij had die middag ook geschaakt, maar van post-traumatische stress had hij geen last.

M. Nepveu- H.Th. van Halderen (bord 3)
Leiden 18-11-'95

**1 d4, Pf6 2 c4, e6 3 Pf3, b6 4 a3, c5 5 Lg5, Le7 6 Pc3, Lb7 7 e3, h6 8 Lf4, Ph5
9 Lg3, Pg3: 10 hg3:, Lf6 11 Tc1, 0-0 12 Ld3, cd4: 13 ed4:, Pc6 14 Lb1, Te8
15 Dd3, g6 16 Th6:, Lg7 17 Th2!?**

(Die toren staat daar natuurlijk heel raar, maar de witspeler heeft een interessant plan.)

17 .., d5 18 cd5:, ed5: 19 Kf1!

(Daar heb je hem. Hij gaat de koning naar g1 brengen en de toren omspelen via f4.)

19 .., Te8 20 Kg1, Tc7 21 Th4, Tce7 22 Tf4, Te6

(Wit staat ineens overweldigend, 22 .., Lh6 lokt 23 Tf7: uit)

23 Td1, Pb8 24 b4, Pd7 25 La2, Pf6 26 Pe5, T8e7 27 g4, Lh6 28 Tf3, Pg4:

29 Pg4:, Te1+ 30 Kh2!, Lg5 31 Pe5, Td1: 32 Pd1:, Lc8 33 Pe3, Te7

34 Ld5:, Le3: 35 Dg6:, Kh8 36 Dh5+ 1-0

Het is duidelijk die had een goeie dag, terwijl zijn dag nog wel met hoofdpijn begonnen was. Een aspirientje van Mostert had echter wonderen verricht. Hoewel gezien zijn gedrag 's-avonds gevreesd moet worden voor schadelijke bijwerkingen op termijn.

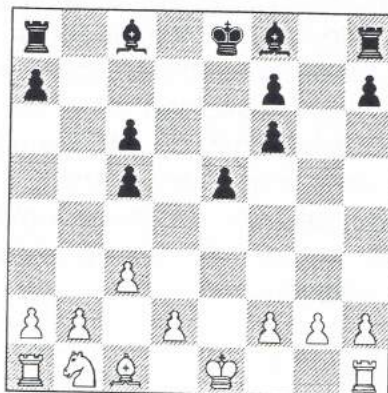
Joost Mostert (5) zelf bakte er niet veel van. Hij kwam in een variantje terecht dat zijn tegenstander van haver tot gort kende (**1d4, d6 2 c4, e5 3 Pf3, e4**) en werd er vreselijk afgeschopt. De betreffende variant is geanalyseerd door de Amerikaan Soltis en die publiceert er een boekje over. Soltis heeft veel van die boekjes gemaakt en het is de moeite waard in de gaten te houden waarover. Als je zijn varianten niet heel goed kent, kun je ze beter vermijden.

Dat de eerste twee borden ons deze keer in de steek lieten was al snel duidelijk.

Natuurlijk blijf je hopen op een verrassing, maar dat mocht deze keer niet baten.

Bannink (1) verzuimde tegen Slingerland in de opening twee mooie mogelijkheden en werd er toen langzaam vanaf geschoven.

Na 1 e4, c5 2 c3, e5 3 Pf3, Pc6 4 Lc4, Pf6 5 Pg5, d5 6 ed5:, Pd5: had hij 7 d4! kunnen doen, in de stijl van Morphy, en na 7 Df3, Dg5: 8 Ld5:, Df6 was 8 Df6:, gf6 9 Lc6:, in de stijl van Nimzowitch, ook heel sterk geweest. Na 9 ..., bc6: gaat wit verder met c4, b3 en La3 en dan zal blijken dat de zwarte pionnen wel erg zwak zijn.

Meijer (2) werd er lelijk afgezet door Piet Bakker. Ergens in tijdnood miste hij weliswaar nog een kans op remise, maar daarmee zou hij "gezien de veldverhouding" beslist teveel hebben gekregen. Bakker is de man die wel eens verslag doet van schaakwedstrijden in het radioprogramma "Langs de lijn". Meestal zegt hij dat de stelling onduidelijk is en kansen biedt aan beide partijen, wat niet direkt van groot inzicht getuigt. Maar Meijer moest ervaren, dat hij er toch wel wat van kan. Noordhoek (4) werd er zozegzegd vanaf gedrukt door ene Vriend. Misschien had hij het kunnen redden als er aan zijn bord een negende rij had gezeten, maar zelfs dat is niet zeker. Ja, en dan hadden we ook nog drie brave remiseschuivers. Ondergetekende (6) maakte remise tegen het zusje Slingerland (maar ik had moeten winnen), Blankespoor (8) ving de aanval van Smit bekwaam op en Blok (7) had eigenlijk moeten winnen. Hij wikkelde ten onrechte af naar een dame-eindspel met pion, dat niet meer te winnen bleek. Met dat halve puntje was hij trouwens niet helemaal ontevreden, omdat het na twee ongelukkige nederlagen kwam. "De ban is hiermee gebroken," sprak hij veelbelovend. 20-11-'95 fh/emtmer

CASINO-OPEN,Velden, oostenrijk

Primoz Soln - Willem Broekman

1.d4, Pf6 2.c4, e6 3.Pf3, d5 4.Pc3, c6 5.Lg5, Pbd7 6.e3, Da5
De Cambridge-Springs, een opening die ik vaak speel en waar ik toch telkens weer met minimaal gelijk spel uit de opening kom. Het voordeel is dat zwart in hoge mate het speltype bepaalt.

7.Pfd2 Dit heft de spanning langs diagonaal e1-a5 direkt op. Het paard staat gereed om op c4 terug te nemen waarna zwart een tempo verliest. 7....,Lb4 8.Dc2, e5 De principiële breekzet in het centrum. Gezien het spelverloop had er beter eerst gerocheerd kunnen worden. 9.dxe5, Pe4 10.Pce4 Normaal slaat

men met het andere paard. De zet van mijn tegenstander bevalt mij daar verdubbeling van de c-pion wordt voorkomen. Uiteraard werden alle partijen die wij in Velden spelen uitgebreid aan elkaar getoond en van kommentaar voorzien cq afgekraakt. Tijdens deze analyses kwam haarfijn aan de orde

de verschillen tussen de spelers. Ingewikkeld stukken spel tracht ik te vermijden. Henk Noordhoek had echter het liefst alle stukken in ingewikkelde patronen op het bord staan. Manuel geloofde vele tactische stellingen wel en analyseerde deze op gevoel daar waar Bernard Bannink vaak naar de waarheid in de stelling zocht. Ik moet het hebben van kleine strategische voordeeltjes die uitgebuit worden. Het plan dient ten alle tijde uitgevoerd te worden.

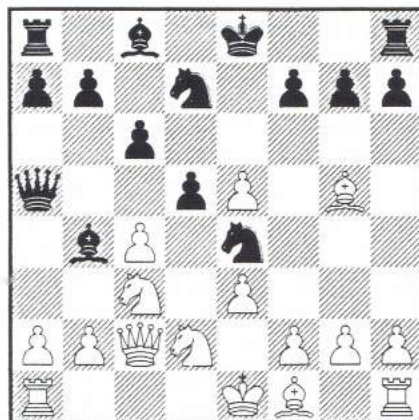
10....,dxe4 11.a3 Dit is het nadeel van terugslaan met het paard op d2 door wit. De normale variant gaat met Le2 en O-O verder. Hier werkt dat niet omdat het paard op d2 eerst extra gedekt moet worden. 11....,Pxe5 Misschien is 11....,f6 beter

12.Lf4,Lf5 Een moeilijke beslissing. De kenmerken van de stelling zijn dat wit de goede loper (f1) heeft en zwart de slechte loper (f5) heeft. Wit heeft iets beter stukken spel doch zwart heeft iets meer ruimte in het centrum door zijn pion op e4. De zet Lf5 geeft extra dekking een pion e4. Wit moet maar zien hoe hij verder komt.

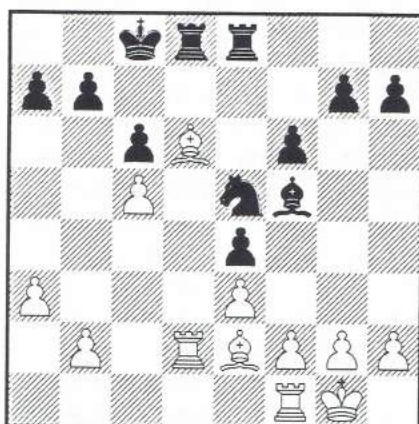
3.Tad1, Lxd2 14.Dxd2,Dxd2 15.Txd2, Pd7 16. Ld6, O-O-O 17.Le2, The8

18.O-O,Pe5 19.c5,f6 Even weer mijn starre dogma's. C5 zet een pion op zwart. Daardoor krijgt loper d6 wel extra dekking. Het maakt echter ook de loper iets slechter. f6 maakt

loper f4 sterker en geeft paard e5 extra dekking. Wit kan het beste loper d6 ruilen tegen het paard. De torens ruilen via de d-lijn en een eindspel ingaan van sterke loper tegen slechte loper. Waarschijnlijk houd ik remise doch dat is niet

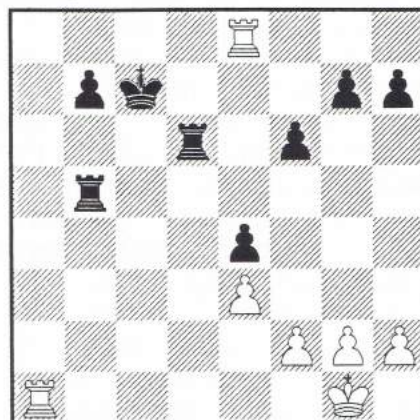
Stelling na 9....,Pe4

Stelling na 19....,f6

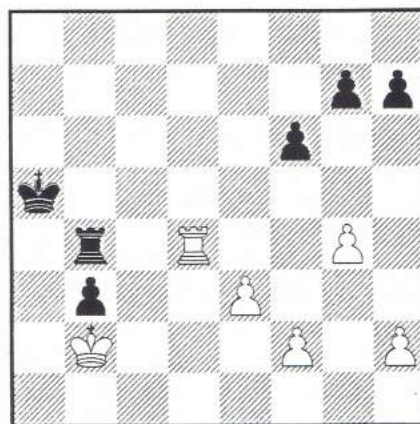

zeker. 20.b4, Pf7! Nu blijkt overduidelijk het zwakke karakter van looper d6. Het paard is sterker 21.b5? 21.T1d1 was nodig. Na 21..., Pxd6 22.Txd6, Txd6 23.Txd6, Td8 24.Txd8, Kxd8 en Lf5-e6-d5 verlies ik echter nooit meer. 21..., Pxd6 22.cxd6 Wijze les. Penetreer je met een pion in de vijandelijke stelling wees dan zeker dat hij afdoende is te verdedigen. Pion d6 gaat natuurlijk op termijn verloren. Zwart staat gewonnen. 22..., Ld7 23.a4, Te5 Torens zijn horizontaal net zo sterk als verticaal. Vaak geeft het horizontaal inzetten van torens een beslissend voordeel. Verder bezet de toren op e5 een centrumveld. Deze zet 23..., Te8-e5 is dus de logische zet in deze stelling. Daar hoeft verder niet veel aan gerekend te worden.

Stelling na 32.Te8

24.Tc1, Kb8 25.Tb2, cxb5 26.axb5, Td5 27.Ta1, Le8! Direkt op d6 slaan brengt zwart misschien nog in moeilijkheden. Met toren d8 moet op d6 geslagen worden. Toren d5 dient immers horizontaal b5 onder schot te houden. 28.T2a2, Lxb5 29.Txa7, T8xd6 30.Ta8+, Kc7 31.Lxb5, Txb5 32.Te8, T5d5 In een vlaag van wegvliegende concentratie geef ik de winst weg. Nodig was natuurlijk f5. 33.g4!, Td1+, 34.Txd1, Txd1+ 35.Kg2, b5 36.Txe4, Td6 De toren moet achter de pion. 37.Te7+, Td7 misschien mis ik hier nogmaals de winst 37..., Kc6 en de pion dreigt door te lopen. De g en h pion zijn niet meer belangrijk. 38.Te6, Kb8 Veld b7 moet vrij blijven om de toren achter de pion te kunnen zetten. 39.Kf3, b4 40.Ke2, Ka7 41.Te4, Tb7 42.Kd2, Ka6 43.Kc2, b3+ 44.Kb2, Ka5 45.Td4, Tb4 Remise overeengekomen.

Eindstelling

46.Ka3?, Txd4 47.exd4, b2! 48.Kxb2, Kb4 en wit gaat verliezen. Nog een gratis advies voor als je met Manuel op stap bent. Wanneer je ergens met hem eet vraag dan niet hoe laat de zon onder gaat. In Nederland lijkt dit een overbodige vraag. In Oostenrijk echter, midden tussen de hoge bergen, met de gloed van de zon op de toppen, met de schaduw reeds in de dalen, met een borrel in de hand, in een moment van onbedachtzaamheid, kan zo'n vraag gemakkelijk aan je lippen ontsnappen. Manuel ging direkt aan de slag op een servet van het restaurant. Gelukkig had hij geen tabellenboek bij zich om uit te rekenen bij welke hoek de cosinus -0,4 is anders was hij nog bezig.

W. Hen Broekman

CASINO OPEN, Velden Oostenrijk

Een resultaat tegen een grootmeester staat en is van eeuwige waarde. Het gebeurde deze zomer in Velden. Henk Noordhoek mocht in de eerste ronde tegen Burmakin, een grootmeester van respectabele sterkte. Henk speelde goddelijk doch kon de genadeklap niet uitdelen die er wel degelijk in heeft gezeten. Volgens mij is dit het eerste resultaat van een Promotiespeler op een dergelijk nivo. Burmakin was er ziek van en kwam er in het toernooi verder niet meer aan te pas. Henk ging naast zijn schoenen lopen en kwam er verder ook niet meer aan te pas. Deze partij mag niet ontbreken in ons clubblad.

Wit: Noordhoek, H.P.

Zwart: Burmakin, V

Plaats: Velden Jaar: 1995

1.e2-e4 c7-c6 2.d2-d4 d7-d5 3.e4xd5 c6xd5 4.c2-c4 (Henk pakt het stevig aan)
4...Pg8-f6 5.Pb1-c3 g7-g6 6.Pg1-f3 Lf8-g7 7.c4xd5 O-O 8.Lf1-c4 Pb8-d7 9.d5-d6
e7xd6 10.O-O Pd7-b6 11.Lc4-b3 Lc8-f5 12.Lc1-g5 h7-h6 13.Lg5-h4 Ta8-c8
14.Ta1-c1 Dd8-d7 15.Dd1-d2 Pf6-e4 16.Pc3xe4 Lf5xe4 17.Lh4-g3 Le4xf3 18.g2xf3
(Zo, het looperpaar is voor Henk) 18...d6-d5 19.h2-h4 Dd7-f5 20.Kg1-g2 Pb6-c4
21.Lb3xc4 d5xc4 22.d4-d5 (Op weg naar d8) 22...Tf8-d8 23.Tf1-d1 h6-h5 24.d5-d6
Td8-d7 25.Dd2-b4 a7-a5 26.Db4-a4 Kg8-h7 27.Td1-d5 (Niet gezien) 27...Df5xd5
28.Da4xd7 Tc8-f8 29.Dd7-e7 f7-f5 30.Lg3-f4 Tf8-f7 31.Tc1-e1 (weer niet gezien)
31...Lg7xb2 32.De7-g5 Lb2-g7 33.Te1-e7 c4-c3 34.Te7xf7 Dd5xf7 35.Dg5-e7
Kh7-g8 36.De7-d8+ Df7-f8 37.Dd8-c7 Lg7-f6 38.d6-d7 (38.Lg5!) 38...Lf6xh4
39.Lf4-d6 Df8-d8 40.Dc7-c4+ Kg8-g7 41.Dc4xc3+ Kg7-h7 42.Dc3-c7 b7-b5
43.Dc7-c6 Dd8-g5+ 44.Kg2-f1 Dg5-d2 45.Ld6-c5 Dd2-c1+ 46.Kf1-g2 Lh4-d8
47.Dc6-d5 Dc1-g5+ 48.Kg2-f1 Dg5-c1+ 49.Kf1-g2 Dc1-g5+ 50.Kg2-f1 (remise)

Willem Broekman

NIET SLECHT, MAAR OOK NIET GOED

Na de tweede nederlaag van het seizoen, tegen Paul Keres uit Utrecht, zou ik er het liefst het zwijgen toe doen. Maar ja, het volk wil geïnformeerd worden en daarom zet ik met tegenzin toch iets op papier.

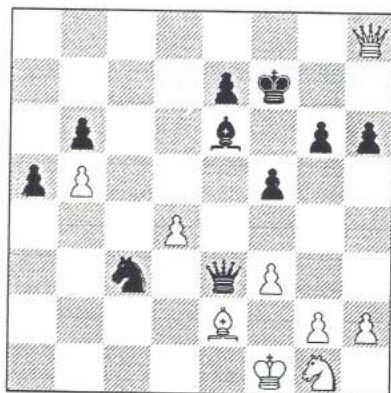
De namen van de Utrechtse spelers ben ik vergeten en ze doen er ook niet toe. Het eerste team van Paul Keres bestaat uit hedendaagse studenten. Ze zijn niet goed gekleed, maar ook niet direkt slecht; ze zijn niet jong meer, maar ook nog niet echt oud; ze schaken niet slecht, maar ook niet bijzonder goed. Wat een droefenis is het als je van zo'n verliest!

Na de eerst tijdcontrole, om vijf uur, stond het 2+-2+. Blankespoor en ondergetekende hadden vrij gemakkelijk gewonnen en Blok en Noordhoek hadden met hetzelfde gemak verloren. Meijer had het voordeel van de voorzet gebruikt om, middels een riskant pionoffer, in 12 zetten remise te maken.

Aan de drie overgebleven borden zag het er veelbelovend uit. Bannink had uit het niets een mooie stelling weten te maken en ik telde het punt al. Daar stond tegenover dat Broekman wat minder stond, maar mij leek het nog niet hopeloos. Nepveu stond weliswaar erg goed, maar ik zag nog niet zo duidelijk hoe het punt moest worden binnengehaald. Hij kon in ieder geval remise maken door eeuwig schaak te geven. Gezien de situatie aan de andere borden gaf ik hem het consigne geen idiote risico's te nemen. Hij knikte tevreden en begon rustig naar een degelijke winstmogelijkheid te zoeken.

Intussen ging het aan die andere borden mis. Bannink kon niet verder komen. Achteraf bleek dat hij zijn beste kansen om op winst te spelen net voor de tijdcontrole had gemist. De stelling van Broekman verslechterde zienderogen. Toen moest ik terug naar Nepveu met de medede

ling dat hij toch moest winnen. Dat viel niet best. Hij verkrampste zichtbaar en gaf uiteindelijk een stuk weg in een stelling die achteraf simpel gewonnen bleek te zijn. Kijk en huiver:

1 .., Pe2: 2 Dh7, Ke8 3 Dg6:, Kd7 4 Pe2:, Lc4 ?? 5 Dc6 1-0

Met 1.., a4! had hij vrij gemakkelijk kunnen winnen, en ook 4 .., a4! was nog heel goed. Maar ja, je moet het maar zien onder hoogspanning.

24-12-'95 fh/ nsmong

METAFOREN

Een belangwekkende nieuwe trend in het denken over de organisatie van bedrijven is het werken in teams. Intuïtief was ik het hier onmiddellijk van harte mee eens. Ik begon pas te twijfelen toen ik een artikel over teams las met als kop: '*Rugby geen schaken*'. De schrijver van dat artikel was overduidelijk geen schaker. '*Voetbal geen estafette*' luidde een andere kop. Hij liep of zwom dus evenmin. Een kleine enquête onder mijn collega's bevestigde dat hij overigens niet alleen stond met dit misverstand. Slechts de collega wiens zoon wedstrijden zwom zag in dat de tweede metafoor nonsens was. Nergens kwam het meer op het team aan dan tijdens een estafette, vertelde hij. Er behoefde er maar een niet hard te zwemmen en de andere drie zwommen eveneens voor spek en bonen. Veel teamsporten stellen de deelnemers in staat zich te verschuilen achter de prestaties van anderen maar bij een estafette, en ook bij schaken, is dit niet mogelijk. De twee metaforen berusten op het dwaalbegrip dat het noodzakelijk zou zijn om anderen fysiek tegen de schen te schoppen om een team te kunnen zijn. Wij schakers weten wel beter.

Het uiteindelijke teamresultaat lijkt bij schaken op het eerste gezicht de som van de individuele prestaties te zijn. In werkelijkheid is de situatie aanzienlijk ingewikkelder. De basis voor een goede teamprestatie wordt gelegd tijdens de uren, de weken en vaak de jaren die vooraf gaan aan de feitelijke wedstrijd. Het spreekt bijna vanzelf dat een ieder over enige capaciteiten moet beschikken om mee te kunnen doen. Bijna vanzelf omdat ik maar voorbij ga aan die teams waarvan de leden op goed geluk of op de verkeerde gronden gekozen zijn. Dat zijn geen teams maar lekke schuiten. Als de teamleden er zijn dat moeten de rollen onderling verdeeld worden. Dat is een niet triviale opgave. Daarbij komen zaken aan de orde als wederzijds vertrouwen en respect. De mate van onderlinge steun en de sfeer zijn hiervan afhankelijk. Begin 1995 wist ik op het nippertje mijn PTT Telecom teamgenoten ervan te overtuigen dat niet ik, die de hoogste schaakrating had, maar Henk Alberts in Amsterdam tijdens de voorronden van het Nederlands schaakkampioenschap voor bedrijven achter het eerste bord plaats moest nemen. Zijn schaakstijl was in mijn ogen veel beter geschikt voor het speeltempo dat op vrijdagavond in de Wethouder Verhey Sporthal gehanteerd werd. Zijn score van achtereenhalf uit negen bevestigde deze visie wonderwel. Dat ook Willem Broekman aan bord drie en ik aan bord vier de prijzen voor de hoogste scores aan die borden na afloop in ontvangst konden nemen was verder een prettige bijkomstigheid.

In dit verband wil ik niet onvermeld laten dat in het boekje *Op Ooghoogte* (1994) een aardig stukje over het gebruik van beeldspraak in organisaties van de hand van Frits Hoorweg staat. Onafhankelijk van mij komt Hoorweg tot de conclusie dat het gebruik van metaforen vaak geen hout snijdt. Hij geeft het volgende voorbeeld. Iemand stelt dat een minister zich alleen met de grote lijnen van het beleid bezig moet houden en gebruikt daarvoor de dirigent van een orkest als metafoor. Hoorweg noemt dit onzinnig. Een dirigent is immers een perfectionist die tot op de muzieknoot nauwkeurig bepaalt wat er tijdens een uitvoering moet gebeuren. Een minister moet zich als bestuurder op de grote lijnen richten en zich de details van het lijf houden. Overigens om zich vervolgens natuurlijk aan die details te wijden die hij of zij wel belangrijk of interessant vindt.

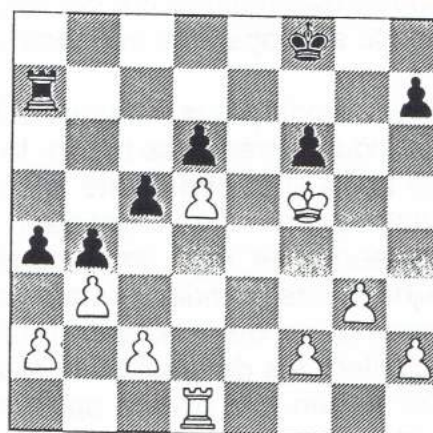
Eind 1995 moest het schaakteam van PTT Telecom op twee achtereenvolgende zaterdagen 's morgens vroeg naar Sassenheim om bij AKZO Nobel met elf andere teams om de titel van het beste bedrijfsschaakteam van Nederland te strijden. Willem Broekman en Henk Alberts verdedigden op dat moment in Polen de KPN kleuren (rood, groen en blauw). Jos van der Tol en Chris Heuckeroth vielen voor hen in. René in 't Veld arriveerde met gebroken been en al vanuit Haarlem. Met deze metafoor maakte hij ons duidelijk dat wij ons beste beentje voor moesten zetten. Ik kwam die ochtend zoals gebruikelijk traag op gang. Om half elf die morgen leek het er verdacht veel op dat mijn tegenstander mijn stelling onder de voet zou lopen. Aan de andere borden verliep de strijd stukken beter. Ik kromde mijn rug en besloot mij niet te laten kennen.

Meijer (PTT Telecom) - M. van Oyen (LNV Wageningen), Sassenheim 1995.

Diagram 1. **37.ab3** Een alternatief is 37.Te7 38.Kf6 Tf7 39. Ke6 Tf2 40.Tc1! ab3 41.ab3 Th2 42.Kd6 en wit wint. **38.ab3 Ta2**

39.Tc1! Een postmoderne zet. Alle schaakboeken leren dat in een toreneindspel actieve zetten gedaan moeten worden. Deze zet bewijst het tegendeel. De rest spreekt voor zich. **39.Kf7**

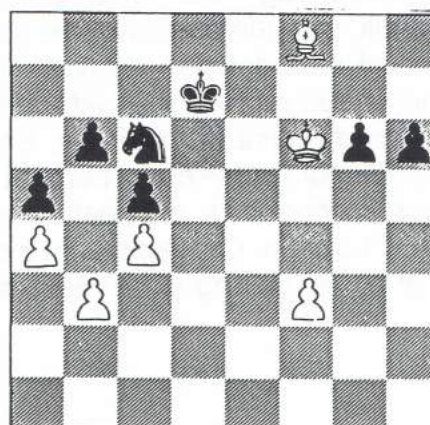
40.f4 h5 41.h3 Ta8 42.g4 Te8 43.Ta1 Te7 44.Ta6 hg4 45.hg4 Td7 46.g5 fg5 47.fg5 Te7 48.g6 Kg7 49.Td6 Te2 50.Td7 Kg8 51. Tc7 Tc2 52.d6 Tf2 53.Ke5 Te2 54.Td5 en zwart gaf op.

Na afloop van de eerste ronde voerde ons team met vier uit vier de ranglijst aan. In de middag traden we tegen De Ridder uit Axel, Zeeuws Vlaanderen, aan. Psychologisch kwam mij dat goed uit. Tegen Zeeuwse clubs heb ik altijd goed gepresteerd. Jaren geleden heb ik, na het behoud van Promotie voor de derde klasse KNSB, voorgesteld om onze wedstrijdleader extern een votiefsteen aan de godin Nehalennia in het Zeeuws museum in Middelburg te laten schenken. Dit omdat de beide Zeeuwse clubs in onze klasse ons voor degradatie behoed hadden. Gelet op de ontwikkelingen dit schaakjaar in de tweede klasse KNSB is dit wellicht een idee voor Frans Martens, onze huidige wedstrijdleader extern, om na te volgen. Ik wil hem gaarne tijdens deze bedevaartstocht naar Middelburg vergezellen.

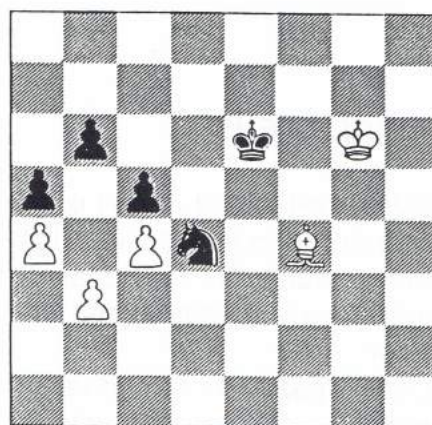
H. Groffen (De Ridder, Axel) - Meijer (PTT Telecom), Sassenheim 1995.

Diagram 2. **48.h5!** Een suggestie van mijn tegenstander na afloop van de partij. Het bevreemdt mij dat ik daar zelf niet aan gedacht heb. Iets dergelijks overkwam Manuel Nepveu een paar weken later tijdens zijn partij tegen een speler van Paul Keres uit Utrecht. Zijn vrijpion stond zelfs al een rij verder dan de mijne. Eigenaardig, zeer eigenaardig deze psychische blokkade. **49.Lh6 h4 50.Lf4 Pd4 51.Kg5 Pf3 52.Kg4 g5!** en zwart wint.

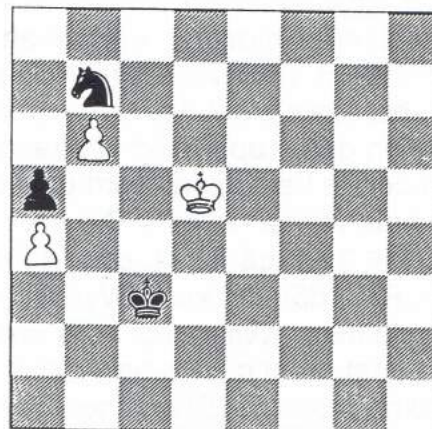

Ik miste deze niet al te moeilijke winst. Al snel kreeg ik een herkansing. Diagram 3.
52.Pb3 53.Lc7? Dit komt neer op tempoverlies. Na **53.Kg5 b5 54.cb5 Kd5** zie ik geen winst voor zwart. **53.b5! 54.cb5 c4 55.b6 Pc5! 56.Lf4 c3 56.Le3 c2 57.Kg5 Kd5 58.Kf4 Kc6 59.Kf3 Pb3** en wit kan opgeven.

Ook deze winst ging teloor. Mijn tegenstander meende echter het principe van drie-maal is scheepsrecht toe te moeten passen. Dat aanbod greep ik met beide handen aan.

Diagram 4. **61.Kb4 62.Kc6 Pc5 63.Kd5 Pa6 64.Kc6 Ka4 65.b7 Kb4 66.Kb6 Pc5!** Dreigt **67.Pb7. 67.b8P!** De kans dat een pion promoveert tot paard is gering. René Olthof (NiC 94.4) vond een percentage van 1 promille (300 voorbeelden uit 300.000 partijen). De kans op een paardpromotie zonder dat schaak gegeven wordt is nog kleiner. De kans hierop is 1 op de 16.000 (18 voorbeelden uit 300.000 partijen). **67.a4 68.Pc6 Kc4 69.Ka5 a3 70.Pb4 Kb3 71.Kb5 Pa6! 72.Pa6 a2 73.Pc5 Ka3 74. Pd3 a1D.** Wit gaf op.

De wedstrijd tegen De Ridder eindigde in een gelijkspel. Een week later gingen we onverdroten voort. Eerst speelden we gelijk tegen Shell (1) en daarna tegen de ING bank (2). PTT Telecom eindigde zo als derde. Een prima resultaat waar we van tevoren voor getekend hadden. We hadden nog hoger kunnen eindigen. Maar waarom daarover klagen? Wie kan ons na deze generale repetitie nog van het kampioenschap van 1996 afhouden?

Hans Meijer.

NIEUWJAARSWENS

Het wordt vervelend. Nu moet ik wéér een stukje schrijven over een nederlaag van het eerste, de derde in successie. Eigenlijk zou het voor het vrije verkeer van ideeën beter zijn wanneer een kritische buitenstaander deze stukjes schreef. Die zou dan het functioneren van de teamleider ter discussie kunnen stellen. Daar is eerlijk gezegd wel reden voor.

De slapjanus gaf drie basisspelers vrijaf, twee voor een nieuwjaarsreceptie en één voor een verhuizing (OK van een vriendin, maar toch....). En dan klagen over de resultaten. Neen, zo kan het niet langer. Het bestuur moet zijn verantwoordelijkheid eindelijk eens nemen.

Zo zou dat waarschijnlijk gaan als er binnen onze club persvrijheid zou bestaan. Maar u zult het moeten doen met mijn tendentieuze verslagje.

Door omstandigheden moesten we met drie invallers aantreden tegen LSG 2. Twee basisspelers moesten werken en de andere was door familieomstandigheden verhinderd. De invallers hielden zich kranig door samen 1+ punt te scoren, maar de rest van het team bleef ook op 1+ punt steken. We zullen van nu af uit een ander vaatje moeten gaan tappen en dat zal ook gebeuren!

Het eerste halve punt werd gescoord door Nepveu (3). Hij dreigde al snel in het nadeel te komen tegen Sibbing die met zwart een van zijn geniepige systeempjes speelde (**1 d4, Pf6 2 c4, c5 3 Pf3, cd4: 4 Pd4:, e5!?**) Manuel trok zijn paard terug naar f3, omdat hij 5 Pb5, d5! niet kent. Wijsheid was dat natuurlijk, maar ja van voordeel was geen sprake meer. Wit moest zelfs erg zijn best doen om de stelling in evenwicht te houden, maar dat deed hij dus bekwaam.

Daarna mocht ik (2) een heel punt laten aantekenen (ik zal dadelijk laten zien hoe), maar daarmee was het goede nieuws voorlopig op. Blok (7) dacht dat hij de Moderne Ben-Oni met wit beslissend kon versterken, maar stond al snel moeilijk tot verloren. Hij hield het nog opmerkelijk lang vol, maar verloor toch. Jan Blankespoor (6) kwam tegen de Orang-Utang (**1 b4, e5 2 Lb2, Lb4: 3 Le5:, Pf6**) aardig uit de opening, maar wist geen plan te vinden. Zijn tegenstander had daar minder moeite mee en won. De ellende was daarmee nog niet op. Mostert (5) bouwde een mooie stelling op maar verprutste die vervolgens. In vliegende tijdnood wist hij door wild te offeren nog een remisekans te creëren, om die tenslotte te missen!

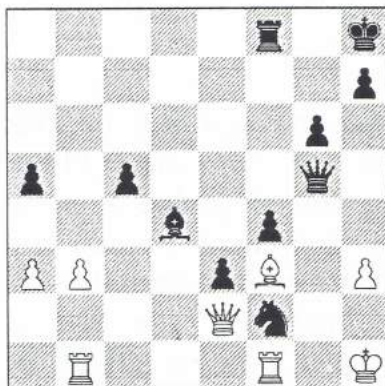
Goed nieuws was toen nog wel dat Bannink (1) en Noordhoek (4) slechte stellingen remise wisten te houden. Maar ja, dat zette geen zoden meer aan de dijk. Henk de Jongh (8) gaf een gewonnen stelling remise, omdat het er niet meer toe deed.

Misschien dat mijn partijtje u nog wat kan opbeuren. Ik was er zelf wel tevreden mee.

T. Stelling - F. Hoorweg
Oegstgeest 6-1-'95

1 c4, g6 2 Pc3, Lg7 3 g3, Pf6 4 Lg2, 0-0 5 e4, c5 6 Pge2, Pc6 7 0-0, d6 8 Tb1,
(Vijf-en-twintig jaar geleden was het witte openings-systeem nogal populair. Maar nadat de volgende zet was ontdekt, raakte het in onbruik.) **8 .., Lg4 9 d3** (De looper wegjagen met 9 f3 is ook niet fijn, maar toch wel beter. Het paard op e2 is namelijk in dit type stelling sterker dan de looper. Die wordt nu geruild om de andere looper op g7 tot grote hoogten te laten stijgen.) **9 .., Le2: 10 Pe2:, Pd7 11 a3, a5?** (Een impulsieve zet waar ik achteraf niet zo blij mee ben. Zwart kan b4 gewoon toelaten en opvangen met Tb8 gevolgd door b5.) **12 Le3, Tb8 13 f4?!** (Verzwakt de witte stelling ernstig, maar geeft ook enige tactische kansen. Met 13 Pc3 had hij kunnen proberen de stelling in evenwicht te houden.) **13 .., b5!** (Als zwart iets wil bereiken moet hij dit spelen.) **14 cb5:, Tb5: 15 Pc3** (Meer voor de hand liggend zijn 15 Da4 en 16 e5, of dezelfde zetten in omgekeerde volgorde. Zwart speelt dan het best Tb6 en Pdb8, maar ik had dat tijdens de partij nog niet gezien. Ik dacht te kunnen vervolgen met 15 Da4, Db6 16 e5, Tb2: 17 Lc6:, Tb1 18 Ld7:, maar de stelling die dan ontstaat is zeer onduidelijk.) **15 .., Tb8 16 g4??** (Woorden schieten te kort.) **16 .., Pd4 17 Pe2, Pe2: 18 De2:, Tb3!**
(Pionverlies lijkt niet meer te vermijden.) **19 Td1, Db6!!** (De principiële zet, die neerkomt op een kwaliteitsoffer. Ik moet u bekennen dat hiermee een nieuwjaarswens van mij uitkwam. De meeste mensen verlangen naar 'vrede op aarde', maar geef mij maar de kans een kwaliteit te offeren in ruil voor een stelling waarin mijn tegenstander geen vin meer kan verroeren.) **20 e5, de5: 21 Ld5, ef4: 22 Lb3:, fe3: 23 Ld5, e6 24 Lg2, f5 25 gf5:, ef5: 26 Kh1, Ld4 27 Tf1, Pe5 28 h3, Kh8 29 b3, Dd6 30 Lf3, De7** (Het lijkt wat omslachtig, maar zo wordt b4 zo lang mogelijk drie maal gedekt, ter voorkoming van b3-b4.) **31 Kh2, Dh4 32 Kg2, f4 33 De1, Dg5 34 Kh1, Pd3: 35 De2, Pf2 0-1**

Jammer dat de witte pion van a3 niet op a4 staat en de zwarte pionnen van g6 en h7 niet op g7 en h6.

Een apart woord van dank is op zijn plaats voor de 'bisschop' van d4. Hij heeft zich steeds op de achtergrond gehouden, maar was was zoals dat heet heel nadrukkelijk aanwezig. Van mij mag hij kardinaal worden en wie weet ooit paus.

9-1-'95/fh/njw.doc

DOCTOR DOCEERT:

XXVI. De rating.

De geboorte van het Elo-rating systeem is zonder enige twijfel afhankelijk geweest van op z'n minst twee factoren. Allereerst is daar de simpele observatie dat sommige schakers over het algemeen succesvoller zijn dan andere. Je kunt spelers in sterkteklassen indelen. Verder is daar 's mensen ijdelheid. Mensen vinden het machtig mooi om hun sterkte/succes vastgelegd te zien in een tastbaar iets, een getalletje bijvoorbeeld.

De Noord-Amerikaanse hoogleraar theoretische natuurkunde Arpad Elo heeft een klasserings-systeem bedacht aan het eind van de zestiger jaren en dit systeem is -met hier en daar wat wijzigingen- geadopteerd door de FIDE als het officiële systeem om de mate van succes van schakers vast te leggen. Ik kan me voorstellen dat velen onder U niet weten wat er precies achter steekt maar er wel in geïnteresseerd zijn. In dit stukske ga ik de essentie van het Elo-systeem uit de doeken doen en ik excuseer me bij voorbaat tegenover de statistisch onderlegden onder U dat ik me hier en daar niet met maximale precisie uitdruk. Ik stel er prijs op dat het geheel leesbaar blijft en dus is een knieval voor de didaktiek onvermijdelijk.

Als spelers een bepaald niveau hebben wil dat niet zeggen dat ze steeds op ditzelfde niveau presteren. Ze zijn soms bloedgemotiveerd, soms minder. Ze hebben soms nog een slaperige kop of hebben last van een hoofdpijntje, soms voelen ze zich alsof ze een nijlpaard kunnen verscheuren. Kortom, de prestaties schommelen om een gemiddelde. Het is niet waarschijnlijk dat ze heel veel van hun standaard afwijken, maar er is een flinke kans dat ze met hun resultaten ergens rond het gemiddelde zitten. Arpad Elo nam aan dat de manier waarop er om het gemiddelde 'geschommeld' wordt door een verdeling wordt beschreven die bij statistici zeer goed bekend is en die de namen draagt van Gauss en DeMoivre, wiskundigen van resp. twee en driehonderd jaar terug. Deze aanname is door de lange ervaring die men inmiddels heeft opgedaan redelijk bevestigd. Als twee schakers tegenover elkaar zitten worden hun respectievelijke kansen eveneens door deze verdeling gegeven.

Meneer Elo voerde vervolgens het begrip ratingverschil in. In essentie komt het er op neer dat hij stelde:

Een ratingverschil van 100 correspondeert met een te verwachten score voor de sterkste speler van 63,7%.